NORAKSTS
Lieta Nr.A42885909
A00966-11/11

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2011.gada 2.jūnijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Inga Putra,
piedaloties atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts meža dienesta Ziemeļvidzemes virsmežniecības pārstāvim *A.B.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu pēc *R.S.* pieteikuma par Valsts meža dienesta Ziemeļvidzemes virsmežniecības 2009.gada 27.jūlija lēmuma Nr.10-11/638 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Valsts meža dienesta Ziemeļvidzemes virsmežniecības 2009.gada 27.jūlija lēmumu Nr.10-11/638 (turpmāk arī – Lēmums) pieteicējs saukts pie administratīvās atbildības par meža atjaunošanas prasību pārkāpšanu.

Lēmums pamatots ar šādiem argumentiem.

[1.1] 2009.gada 9.jūnijā pieteicējam sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols AJ Nr.008333 (turpmāk arī – Protokols) *(lietas 21.-22.lapa),* kurā konstatēja sekojošu pārkāpuma būtību: meža īpašnieks likumā noteiktajā termiņā nav atjaunojis mežaudzi izcirstajā platībā (5 gadu laikā pēc kailcirtes veikšanas). Nav veikti nekādi meža atjaunošanas pasākumi. Pārkāpums izdarīts Valkas rajona Valkas pagasta saimniecībā „*/Nosaukums/*", kadastra Nr*./kadastra numurs/*, apsaimniekotāja kods */apsaimniekotāja kods/*, 1.kvartāla 4.nogabalā 0,6 ha platībā.

Pieteicējs pārkāpis Meža likuma 21.panta 1.punktu un 2001.gada 11.septembra Ministru kabineta noteikumu Nr.398 „Meža atjaunošanas noteikumi" (turpmāk arī – Noteikumi Nr.398) 2.1.punkta prasības. Pārkāpums kvalificēts pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – LAPK) 68.panta pirmās daļas.

Pieteicējs uz Protokola sastādīšanu nav ieradies, Protokols nosūtīts pa pastu 2009.gada 10.jūnijā.

Protokolam pievienots 2009.gada 9.jūnija Protokols Nr.1 *par vietas, mantas vai dokumentu apskati (lietas 23.lapa)*. Tajā norādīts, ka apskate iesākta plkst.10.30 un pabeigta plkst.11.05. Apskatē konstatēts, ka uz nogabala garākās diagonāles ierīkoti 4 parauglaukumi ar rādiusu 2.82 m un 25 kv.m. platībā katrs. Šajos parauglaukumos uzskaitīti kociņi atbilstoši Noteikumu Nr.398 3.7.punkta prasībām. 1.parauglaukumā netika uzskaitīts neviens kociņš; 2.parauglaukumā tika uzskaitīti 6 bērzi ar vidējo augstumu 1,1 m; 3.parauglaukumā netika uzskaitīts neviens kociņš; 4.parauglaukumā tika uzskaitīta 1,5 m gara egle. Uzskaites datus pārrēķinot uz 1 ha, tika iegūti sekojoši rezultāti: bērzi 600 gab/ha; egles 100 gab/ha, kopā 700 gab/ha, kas ir mazāks par Noteikumu Nr.398 3.4.4.punktā noteikto minimālo skaitu – 2000 gab/ha, lai mežaudzi varētu atzīt par atjaunotu.

[1.2] Izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, 2009.gada 19.jūnijā Valsts meža dienesta Ziemeļvidzemes virsmežniecības Valkas mežniecība pieteicējam pamatoti uzlikusi administratīvo sodu Ls 130 apmērā (turpmāk arī – Sākotnējais lēmums) *(lietas 6.lapa).*

[1.3] Izskatot apstrīdēšanas iesniegumu pieteicējam pieprasīti paskaidrojumi vai pierādījumi, ka pieteicēja mežs 0,6 ha platībā ir atjaunots. Atbilde līdz Lēmuma pieņemšanai nav saņemta. Pieteicēja īpašums apsekots 2009.gada 12.maijā un konstatēts, ka to nevar atzīt

par atjaunotu, tāpēc šajā datumā pārkāpums atklāts un uzsākta lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā. Sodu par LAPK 68.panta pārkāpumu var uzlikt 4 mēnešu laikā no pārkāpuma atklāšanas dienas, bet ne vēlāk kā gada laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas. Pārkāpums atklāts 2009.gada 12.maijā. Pārkāpums izdarīts 2009.gada 1.janvārī. Izdarīšana var nesakrist ar pārkāpuma atklāšanas brīdi, jo vienlaicīgi visas atjaunojamās mežaudzes pārbaudīt nevar, turklāt laika apstākļi ziemas periodā ir apgrūtinošs pārkāpuma atklāšanas faktors.

[2] Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja pieteikums par Lēmuma atcelšanu. Pieteikumā norādīts, ka nepamatoti atzīts, ka pārkāpums atklāts 2009.gada 12.maijā un soda uzlikšanas termiņš ir ievērots. Pārkāpums tika atklāts 2008.gada 13.martā. Pietiecējs mantojumā saņēmis īpašumu kā apstādītu mežaudzi. Pēc pieteicēja rīcībā esošās informācijas mežaudze ir sakopta un apstādīta. Pret mantojuma netika pieteikta pretenzija saskaņā ar Civillikuma normām. Iestāde pārkāpusi tiesiskās paļāvības principu.

[3] Valsts meža dienesta Ziemeļvidzemes virsmežniecība (turpmāk arī – atbildētāja) rakstveida paskaidrojumos pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem. Papildus paskaidroja, ka mežaudzes atjaunošanas pienākums noteikts visiem meža īpašniekiem neatkarīgi no tā, kā viņi mežu ieguvuši – pirkuma, dāvinājuma vai mantojuma ceļā. Saskaņā ar Noteikumu Nr.398 prasībām pieteicēja mežs bija atjaunojams 5 gadu laika pēc cirtes veikšanas, tātad līdz 2008.gada 31.decembrim. 2008.gada 26.februārī no pieteicēja iestādē tika saņemts rakstisks paziņojums, ka ir veikti meža atjaunošanas darbi. Taču, pārbaudot šo informāciju, konstatēts, ka atbilstoši tiesību normām mežu nevar atzīt par atjaunotu, un 2008.gada 13.martā pieņemts lēmums atzīt mežaudzi par neatjaunotu. 2008.gada 13.martu nevar atzīt par pārkāpuma atklāšanas datumu, jo šajā datumā vēl nebija pagājis meža atjaunošanai paredzētais termiņš, un šajā datumā tiesību normas vēl nebija pārkāptas. Atbildētājam visas platības jāpārbauda līdz 1.novembrim, tā kā no 1.novembra līdz 31.decembrim īpašnieks vēl var pagūt veikt meža atjaunošanas darbus, nākamajā gadā jāveic obligāta atkārtota pārbaude. Atkārtota pārbaude veikta 2009.gada 12.maijā, kad pārkāpums arī atklāts. Soda uzlikšanas termiņus iestāde ir ievērojusi.

[4] Pieteicējs uz tiesas sēdi nebija ieradies. Lūdzis lietu izskatīt bez viņa klātbūtnes. Tiesa nekonstatēja Administratīvā procesa likuma 268. un 269.pantā norādītos šķēršļus lietas izskatīšanai un nolēma izskatīt lietu bez pieteicēja.

[5] Atbildētājas pārstāvis tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos minētajiem argumentiem. Papildus paskaidroja, ka pieteicēja īpašumā 2003.gadā veikta kailcirte. Mežsargs pēc saraksta pārbauda platības, kurām obligāti jābūt atjaunotām. 2008.gada martā apsekošanu veica arī pieteicēja platībā, kas nebija atjaunota. Pieteicējam vēl bija laiks to atjaunot, taču tas netika izdarīts. Meža atjaunošanu var veikt no pavasara līdz rudenim, pieteicējam bija laiks to izdarīt 5 gadus. Atkārtota pārbaude veikta 2009.gada 27.aprīlī, bet vēl viena pārbaude 12.maijā. Soda apmēra noteikšanā tika ņemts vērā gan tas, ka platība ir neliela, gan tas, ka pieteicējam bija ļoti daudz laika, lai to izdarītu.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, pārbaudot lietas materiālus un visus lietā esošos pierādījumus un noklausoties atbildētājas pārstāvja paskaidrojumus, atzīst, ka pieteikums ir noraidāms, bet Lēmums atstājams negrozīts.

[7] Lēmums ir pieteicējam nelabvēlīgs administratīvais akts, kas pamatots ar Meža likuma 21.panta 1.punktu, Noteikumu Nr.398 2.1.punktu un LAPK 68.panta pirmo daļu.

Meža likuma 21.panta 1.punkts noteic, ka meža īpašnieka vai tiesiskā valdītāja pienākums ir atjaunot mežaudzi triju gadu laikā pēc cirtes veikšanas (neieskaitot ciršanas gadu) vai citu faktoru ietekmes, ja tās dēļ mežaudzes šķērslaukums ir kļuvis mazāks par

kritisko šķērslaukumu. Ministru kabinets atsevišķiem meža augšanas apstākļu tipiem **var noteikt atšķirīgus meža atjaunošanas termiņus**.

Noteikumu Nr.398 2.1.punkts *(redakcija spēkā līdz 2009.gada 22.decembrim)* noteic, ka pēc cirtes veikšanas vai citu faktoru ietekmes, ja tās dēļ mežaudzes šķērslaukums kļuvis mazāks par kritisko šķērslaukumu, atkarībā no meža augšanas apstākļu tipa mežs atjaunojams ne vēlāk kā piecus gadus pēc cirtes veikšanas vai citu faktoru ietekmes (..).

LAPK 68.panta pirmā daļa noteic, ka par meža atjaunošanas prasību pārkāpšanu uzliek naudas sodu fiziskajām vai juridiskajām personām no piecdesmit līdz piecsimt latiem.

No minētajām tiesību normām secināms, ka, lai pieteicēju sauktu pie administratīvās atbildības, jāpierāda, ka pieteicējs ir pārkāpis meža atjaunošanas prasības, konkrēti, tiesību normās noteiktā termiņā un kārtībā mežs nav atjaunots.

[8] No lietas faktiskajiem apstākļiem, pieteikuma un atbildētājas paskaidrojumiem tiesa secina, ka lietā nav strīda, ka pieteicējs ir Protokolā norādītā nekustamā īpašuma – meža izcirstās platības īpašnieks. Lietā nav strīda, ka mežs 0,6ha platībā izcirsts 2003.gadā, paliekot kailcirtei. Lietā nav strīda, ka attiecībā uz pieteicēja kailcirti attiecas Noteikumu Nr.398 2.1.punktā noteiktais atjaunošanas termiņš, proti, 5 gadi no cirtes veikšanas.

Lietā noskaidrots, ka pieteicējs mežu ieguvis mantojuma ceļā, mantojuma apliecība, kā redzams no zemesgrāmatu nodaļas izdrukas, izsniegta 2005.gada 26.jūlijā. Pieteicējs kā mantinieks pārņem visas mantojuma atstājēja tiesības un saistības, t.sk. meža atjaunošanas pienākumu, ko uzliek publiski tiesiskais regulējums. Argumentam, ka pieteicējs mantojis sakoptu un apstādītu mežu, lietā nav nozīmes, jo ar lietas materiāliem pierādīts pretējais, savukārt pieteicējs nav iesniedzis lietā pierādījumus, kas apstiprinātu viņa apgalvojumus.

No pieteikuma secināms, ka lietā ir strīds tikai par administratīvā soda uzlikšanas termiņiem, jo pieteicējs apgalvo, ka viņš sodīts, neievērojot LAPK 37.panta termiņus.

[9] LAPK 37.panta ceturtā daļa noteic, ka administratīvo sodu par šā kodeksa 68.pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu var uzlikt ne vēlāk kā četru mēnešu laikā no pārkāpuma atklāšanas dienas, bet ne vēlāk kā gada laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas.

Līdz ar to tiesai jānoskaidro pārkāpuma izdarīšanas un atklāšanas diena.

Lietā noskaidrots, ka pieteicēja pienākums atjaunot kailcirti bija līdz 2008.gada 31.decembrim (ne vēlāk kā 5 gadu laikā no kailcirtes veikšanas). Līdz ar to, ja pieteicējs noteiktajā termiņā savu pienākumu neizpilda, tad par administratīvā pārkāpuma izdarīšanas dienu uzskatāma nākamā diena, kad pagājis viss tiesību normās noteiktais meža atjaunošanas pienākuma termiņš, tātad 2009.gada 1.janvāris. Līdz ar to pieteicēju varēja sodīt gada laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas, t.i., līdz 2009.gada 31.decembrim. Pieteicējs sodīts 2009.gada 19.jūnijā, līdz ar to gada termiņš ir ievērots.

Taču tiesai jāpārbauda, vai iestāde nav pārkāpusi četru mēnešu termiņu pēc pārkāpuma atklāšanas.

Tiesa noraida kā nepamatotu pieteicēja argumentu, ka par pārkāpuma atklāšanas dienu uzskatāms 2008.gada 13.marts. Kā noskaidrots lietas izskatīšanā, Noteikumi Nr.398 noteica, ka atjaunojamās meža platības mežsargam bija jāpārbauda katru gadu līdz 1.novembrim. Tas nozīmē, ka mežsargs piecu gadu garumā vairākkārtīgi var veikt kailcirtes apsekošanu. Tas vien, ka 2008.gada martā konstatēts, ka kailcirte vēl nav atjaunota, nav pamats atzīt, ka tajā dienā pārkāpums ir atklāts. Pieteicējam vēl bija pietiekoši ilgs laiks līdz termiņa beigām atjaunot 0,6ha meža platības.

Tiesa par pamatotu atzīst iestādes viedokli, ka pārkāpuma konstatēšana var nesakrist ar pārkāpuma izdarīšanas dienu, jo ziemas apstākļos nav iespējams konstatēt meža atjaunošanas esamību un atbilstību tiesiskajam regulējumam, tāpēc kā jau iepriekš norādīts, mežsargam ir pienākums apsekot atjaunojamās platības līdz 1.novembrim.

Mežsargs pietiecēja atjaunojamo mežu apsekojis 2009.gada 27.aprīlī, kad konstatēts, ka jaunā mežaudze nav kopta, augsne nav sagatavota, līdz ar to pieņemts lēmums mežaudzi atzīt par neatjaunotu. Tiesas ieskatā 2009.gada 27.aprīlis ir uzskatāms par pārkāpuma

atklāšanas datumu, līdz ar to administratīvais sods par pārkāpumu varēja tikt piemērots 4 mēnešu laikā, t.i., līdz 2009.gada 27.augustam.

Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka pieteicējs sodīts, ievērojot LAPK 37.panta nosacījumus.

[10] Konkrētajā gadījumā pilnībā sakrīt LAPK 68.panta pirmajā daļā ietvertās un pārkāpuma faktiskajā sastāvā konstatētās administratīvā pārkāpuma sastāva pazīmes. Pieteicēja vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā pilnībā pierādīta.

LAPK 68.panta pirmajā daļā paredzēta sankcija – fiziskai personai uzliek naudas sodu no piecdesmit līdz piecsimt latiem.

Pieteicējam piemērots nauda sods sankcijas ietvaros – Ls 130 apmērā.

LAPK 32.panta otrā daļa noteic, ka, uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Atbildētājas pārstāvis paskaidroja, ka pieteicējs nav novērsis pārkāpumu, kaut gan viņam bija pietiekoši ilgs laiks to izdarīt gan pēc apstiprināšanās mantojuma tiesībās, gan pēc 2008.gada 13.marta veiktās apsekošanas, gan pēc 2009.gada 27.aprīļa veiktās apsekošanas līdz pat galīgā lēmuma pieņemšanai iestādē. Sods nav ļoti liels, jo neatjaunotā platība ir neliela. Atbildību mīkstinošu un pastiprinošu apstākļu lietā nav. Pieteicēja mantisko stāvokli lietā nav izdevies noskaidrot, jo pieteicējs neieradās ne uz Protokola sastādīšanu, ne Lēmuma pieņemšanu iestādē, ne uz lietas izskatīšanu tiesā. Taču tam lietā nav izšķirošas nozīmes, jo pieteicējs nav minējis jebkādus argumentus par piemērotā soda bardzību vai nespēju to nomaksāt.

Tiesas ieskatā pieteicējam piemērots samērīgs un izdarītajam pārkāpumam atbilstošs sods.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 289.-291.pantu un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

atstāt negrozītu Valsts meža dienesta Ziemeļvidzemes virsmežniecības 2009.gada 27.jūlija lēmumu Nr.10-11/638 (2009.gada 9.jūnija Administratīvā pārkāpuma protokols AJ Nr. 008333), bet *R.S.*, personas kods */personas kods/*, pieteikumu **noraidīt.**

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā 20 dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese (paraksts) I.Putra

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas tiesnese I.Putra
Rīgā, 2011.gada 2.jūnijā.